

Sylabus – Wstęp do prawoznawstwa, ćwiczenia (Administracja), 2017/2018

mgr Mateusz Wojtanowski

Ćwiczenia 1 – wprowadzenie

Pojmowanie prawa, koncepcje obowiązywania, struktura prawoznawstwa, język prawny i prawniczy

Ćwiczenia 2 – norma postępowania

Norma postępowania, norma prawna, koncepcje dotyczące struktury normy, rodzaje norm, rodzaje sankcji

Ćwiczenia 3 – system prawa

System prawa, zupełność systemu prawa, niesprzeczność systemu prawa, więzi w systemie prawa, system typ oraz system konkretny, typy *common law* i *civil law*, precedens i jego rodzaje, założenie o racjonalności prawodawcy

Ćwiczenia 4 – wykładnia prawa

Wykładnia prawa, koncepcje wykładni, podziały wykładni, ideologie wykładni, dyrektywy interpretacyjne pierwszego i drugiego stopnia

Ćwiczenia 5 – reguły kolizyjne i wnioski prawnicze

Reguły kolizyjne pierwszego i drugiego stopnia, wnioski prawnicze

Ćwiczenia 6 – kolokwium zaliczeniowe

Ćwiczenia 7 – tworzenie prawa

Tworzenie prawa, aparatura pojęciowa dotycząca tworzenia prawa, formy tworzenia prawa, źródła prawa

Liczba dopuszczalnych nieobecności: jedna

Dodatkowe (poza kolokwium) sprawdzanie wiedzy: na każdych zajęciach

Kryteria ustalania oceny końcowej: ocena z kolokwium, oceny z kartkówek, aktywność na zajęciach

Literatura

Literatura podstawowa

1. Srokosz J., Sulikowski A., *Wstęp do prawoznawstwa*, Opole 2014.

Ćwiczenia 1 – 9-16, 24-26, 51-53.

Ćwiczenia 2 – 27-42.

Ćwiczenia 3 – 59-68, 72-74.

Ćwiczenia 4 – 97-108.

Ćwiczenia 5 – 64-67, 89-96.

Ćwiczenia 7 – 69-72, 74-80.

2. *Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny* [red:] A. Bator, Warszawa 2016.

Ćwiczenia 1 – imperatywizm, pozytywizm prawniczy, prawo natury (jusnaturalizm), realizm prawniczy, naturalistyczne ujęcie prawa, antynaturalistyczne ujęcie prawa, kognitywizm, nonkognitywizm, obowiązywanie normy, aksjologiczne obowiązywanie normy, faktyczne obowiązywanie normy, tetyczne obowiązywanie normy, systemowe obowiązywanie normy, nauki prawne, analityczna teoria prawa, empiryczna teoria prawa, filozofia prawa, dogmatyka prawa, szczegółowe nauki prawne, nauki historycznoprawne, nauki pomocnicze, socjotechnika, język prawny, język prawniczy, semiotyka

Ćwiczenia 2 – norma postępowania, norma prawna, nielingwistyczna koncepcja normy, funkcje wypowiedzi, struktura normy prawnej, trójelementowa struktura normy, hipoteza normy prawnej, dyspozycja normy prawnej, sankcja normy prawnej, zakres zastosowania normy, zakres normowania normy, norma sankcjonowana, norma sankcjonująca, norma generalna, norma indywidualna, norma abstrakcyjna, norma konkretna, akt prawotwórczy, akt stosowania prawa, *ius cogens*, *ius dispositivum*, zasady prawa

Ćwiczenia 3 – system prawa, zupełność systemu prawa, luka w prawie, luka konstrukcyjna, luka aksjologiczna, niesprzeczność systemu prawa, przeciwieństwo norm, sprzeczność logiczna norm, prakseologiczna niezgodność norm, dynamiczna więź w systemie prawa, statyczna więź w systemie prawa, pionowy system prawa, poziomy system prawa, gałąź

prawa, prawo publiczne, prawo prywatne, system prawny – typ, konkretny system prawa, system *common law*, system prawa kontynentalnego, precedens, prawodawca racjonalny

Ćwiczenia 4 – wykładnia prawa, pragmatyczne i apragmatyczne ujęcie wykładni, racje wykładni, nieostrość znaczeniowa, wieloznaczność, klaryfikacyjna koncepcja wykładni, *clara non sunt interpretanda*, derywacyjna koncepcja wykładni, interpretacja humanistyczna, kryteria podziału wykładni prawa, wykładnia autentyczna, wykładnia operatywna, wykładnia legalna, wykładnia doktrynalna, ideologia wykładni prawa, statyczna ideologia wykładni prawa, dynamiczna ideologia wykładni prawa, dyrektywy interpretacyjne, wykładnia językowa, wykładnia systemowa, wykładnia funkcjonalna, wykładnia stwierdzająca (literalna), wykładnia rozszerzająca, wykładnia zawężająca

Ćwiczenia 5 – reguły kolizyjne, hierarchiczna reguła kolizyjna, chronologiczna reguła kolizyjna, zakresowa reguła kolizyjna, wnioskowanie prawnicze a wykładnia prawa, logiczne wynikanie norm, instrumentalne wynikanie norm, aksjologiczne wynikanie norm, założenie o konsekwencji ocen prawodawcy, *a maiori ad minus* wnioskowanie lub argumentacja, *a minori ad maius* wnioskowanie lub argumentacja, *analogia iuris*, *analogia legis*, *a contrario* wnioskowanie

Ćwiczenia 7 – formy tworzenia prawa, stanowione prawo, akt prawotwórczy, uznanie prawa, precedens, zwyczaj, kodyfikacja, inkorporacja, nowelizacja, tekst jednolity, *vacatio legis*, źródło prawa, formalne źródła prawa, materialne źródła prawa, źródła poznania prawa, normatywna koncepcja źródeł prawa

Literatura uzupełniająca

1. Morawski L., *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 2016.
2. Wronkowska S., Ziemiński Z., *Zarys Teorii Prawa*, Poznań 2001.